

Cili eshte percaktimi themelor i Platonit: idealizmi objektiv.

Sipas Platonit sendet rrjedhin nga zoti dhe ai eshte burimi i: edo gjeje.

Sipas Platonit asgje nuk eshte e barabarte me zotin sikurse rrezet e drites qe nuk jane te: barabarte me diellin.

Krishterizmi eshte nje nder religjionet e medha boterore dhe u shfaq nga viti I er. Son.

Krishterizmi u lind ne Palestine ne Shtetin e judejve.

Doktrina e krishterizmit mbeshtetet ne librin e shejte bibla dhe ajo eshte veper letrare teper e nderlikuar.

Cila periudhe fillon me paraqitjen e sofistëve? Antropologjike

Platoni ka shkruar me shume se 34 vepra! Cila eshte kryevepra e tij? Shteti

Filozofia zanafillën e saj e kanë Greqinë e vjetër që nga shekulli? VII – VI P.e.s

Numri dhjetë sipas Pitagorës konsiderohej si i Persosur.

Sipas Leukipit atomet janë qenia, kurse hapsira është, joqenia.

Cili filozof thotë më mire do të doja të zbuloj një dhjetë shkakore se sa të bëhem mbret i Persisë.
Demokriti.

Cili filozof në vitin 411 u akuzua Protagora për ateizem, dhe cila është vepra e tij
‘Per Perendite’

Cilat janë aporitë e Zenonit dihotomia, Akili dhe breshka, dhe çka do të thotë fjala Apori
rruge pa shteg dalje..

Periudha kosmologjike e Filozofisë fillon ne shek.VII – VI dhe përfundon ne shek : V p.e.s.

Çka thotë Sokrati për ligjet e shtetit? Jane babai dhe nena ime.

Sa lloje njohjesh dallon Parmenidi : Ndijsore dhe racijonale.

Cila ishte maksima e njohur e Sokratit e cila ishte e skolitur ne tempullin e Delfese? Njeri njihe
vetveten.

Si quhet shkolla filozofike te cilen e themeloi Platoni? Akademi

Idealizmi presupozon se bota është e krijuar nga një fuqi jomateriale nga idea apo Zoti.

Kush e paditi në gjyq Sokratin Aniti, dhe çka ishte me profesion mjeshter lekurash.

Cili është emri i vërtetë i Platonit Aristokle dhe çka do të thotë I gjere shpatullgjere.

Talesi duke e marr ujin si paraelement të çdo gjëje ka menduar se Toka është: Pllake e rrafshje
e cila rri mbi uje.

Sipas Anaksimandrit fjala Apeiron d.m.th i pafund i pa percaktuar.

Cila periudhe fillon me paraqitjen e sofistëve? Antopologjike

Çka do të thotë Pantarej sipas Heraklitit gjithëcka leviz dhe gjithëcka ndryshon.

Si quhet shkolla filozofike te cilen e themeloi Aristoteli ne v.335 p.es - Ne Athine Liceu i Aristotelit

Forma e paster sipas Aristotelit eshte Zoti levizesi i pari i palevizshem sepse - Cdo gje e ve ne levizje kurse vet eshte i pa levizshem

Numro cilat jane shkollat filozofike Helelniste me te njohura : Akademia e Platonit , Liceu, Stoike, Epikuriane dhe Skeptike.

Cila eshte thenia e njohur e Antistenit per kenaqesite dhe vyrtitet ? Me mire te cmendesh sesa te kenaqesh.

Cka d.m.th fjala skepticizem dhe cka mendonte Pironi per qellimin e jetes dhe cka eshte ajo ? Heqje dore – dyshim qetesia shpyrterore – atarkcioni.

Cka thote Epikuri per jeten dhe vdekjen ? Derisa ekzistojne nuk ka vdekje kur arrin vdekja atehere ne nuk jemi.

Stoiket Filozofine e krahasonin me vezen dhe thonin se: Fizika eshte Levozhga, Logjika te bardhit, dhe Etika te kuqet e vezes.

Cka d.m.th Ideali i te urtit sipas Stoikeve ajo eshte : Atarkcioni – qetesia shpyrterore

Cili eshte percaktimi themelor i Platinit : Idealizmi objektiv

Asgje nuk eshte e barabarte me Zotin sikurse rrezet qe nuk jane te barabarta me diellin.

Krishterizmi u lind ne Palestine dhe shtetin e Judejve .

Cka thuhet ne dhjaten e vjeter te Bibless – Pranon religjionin hebreik.

Per cfare dite te madhe behet fjale qe festohet te krishteret- festa e krishtit – Ringjalljes

Sipas Augustinint Zoti e ka kirijuar boten duke u nisur nga : Asgjeja Ex- Nihilo.

Cilat jane veprat me te njohura te Toma Aquinit - Permbledhja Teologjike dhe Permbledhja Kunder te pa feve.

Kur u paraqit Islami cka d.m.th, kush eshte proet dhe cili eshte libri i shenjte- Shek VII, Perkushtim, Muhamedi, Kurani.

Engjulli Xhibril e urdheron Muhamedin per te treten here duke i thene -Lexo ,Meso duke e permendur emrin e Zotiit qe e krijoi njeriun ne menyre te persosur.

Cili eshte besimi kryesor i udhezimeve te Kuranit- Besimi ne nje te vetmin Zot.

Ne cilen moshe vdes Muhamedi a.s dhe ku – 63 vjecare Medine.

Ne te drejten islame Kurani permban 114 Sure, prej te cilave secila perbehet prej me shume ose me pak ajetesh kuranore vargjesh.

Diogjen Learti thote se me teper e donte te verteten sesa mesuesin e tij , lidhur me kete Aristoteli thote : E dua platoni por me teper e dua te verteten.

Ne vepren Etika e Niko Mahut , Arsitoteli thote se e mira me e larte qe njeriu mund te arrije eshte – Lumturia.

Kur u themeluan shkollat heleniste – Prej shek. Te IV – III era e re dhe deri ne shek. e VI era e re.

Kur Leka i Madh i premtoi Diogjenit se do te plotesonte cdo deshire dhe e pyeti cfare deshironte si u pergjigj ai : Te largohet prej diellit sepse po i pengon gjate rrezitjes.

Si quhet shkolla te cilen e themeloi Epikuri ne v. 307. Kopshti i Epikurit dhe qellimi i filozofise se tij eshte qe te arrihet – Lumturia

Kush eshte themelues i stoicizmit dhe nga cilet fjale rrjedh dhe cka d.m.th – Zenoni, Stoaporkile – Salla e latme.

Stoiket kur e krahasonin Filozofine me nje kopsht atehere Drunjet paraqesin Fiziken , Gardhi – Logjiken, Frutat – Etiken.

Kush i boti 54 ligjeratat e ^{PLATINIT} Platinit - Portiriu dhe i ndau ne 6 Eneada.

Sipas Platinit sendet rrejdhin prej Zotit dhe Ai eshte burim i cdo gjeje.

Doktrina e Krishterizmit mbeshitet ne Librin e shenjte – Biblen dhe ajo eshte veper – Letrare teper e nderlikuar

Cila eshte vepra me e njohur e Arel Augustinit– Qyteti i Diellit

Triniteti ne traditen krishtere sipas Augustinit shenon tre persona : I ati, biri Shpirti i shenjte

Cila eshte formula me e njohur e Toma Akunit - Besoj se eshte fshehtesi dhe Filozofia duhet te jete _ Sherbetore e Teologjise

Kur dhe ku u lind Muhamedi a.s dhe prej cfare familje rrjedh – 571 , Meke , familje tregtaresh.

Ne Meke ne ate bote cili rreligjion mbreteronte – Polteist

Me cilat keshilla Muhamedi a.s I udhezoi muslimanet gjate kohes se Haxhit – Haxhi I lamtumires, keshillat lamtumirese.

Si cka llogaritet filozofi arab Allkindi dhe cilat jane tre llojet e njohjes: themelues I filozofis, logjika, matematika dhe metafizika.

Si e quanin arabet AL FURABIN mesuesi i dyte kurse Aristotelin mesuesi i pare.

Cila eshte vepra e njohur e Avicenes : mbi sherimin e shpirtit.

Filozofi arab Averosi pervec filozofis studioi edhe: teologjine dhe shkencat juridike.

Cili eshte emir I verteti I Avicenes dhe cila eshte vepra e tij kryesore: Abu Ali Ibn Sina, Mbi sherimin e shpirtit.

Si mesimdhenes Toma Akuini arsimore I teologjise I cili veproi ne Paris, Rome dhe Napoli per kete arsye u quajt si: doctor univerzalis dhe doctor engjellor.

Sipas Avicenes njohja eshte e pamundur pa mendjen kozmiqe active por njohja gjithashtu eshte e pamundur pa njohjen shqisore.

Sipas Averosit material as nuk eshte krijuar e as nuk do te zhduket.

Cili eshte liber I shenjte dhe famelarte I feste islame: Kurani.

Numero cilat jane pese shtyllat e besimtareve islam: Muhamedi, falja, agjerimi, zekati, dhe Haxhi.

Cili eshte emri i vertete I AL FURABIT: EBU NASER.

Si u pergjigj AL Furabi kur e pyeten se cili eshte me I mencur ai apo Aristoteli: pot e kisha arritur Aristotelin do te behesha student me i madh i tij, e kam lexuar fiziken 40 here e shoh se kam nevojte ta perserise.

Per Avicenen Enciklopedia e Madhe filozofike me urdhrin e kujt u dogj ne cilin vit dhe ku: Kalifit, 1160, ne Bagdad.

Averosi mendon se subtract I perhershem dhe universal I levizjes eshte: materja.

Te gjith filozofet arab predikonin islamin dhe flisnin te njejte gjuhe arabishten.

Al Furabi mendon se shpirti individual eshte I pavdekshem dhe nuk ka jete pas vdekjes.

Sipas Averosit levizja eshte e perhershme dhe e pa nderprere gjithmone e shkaktuar nga levizja e meparshme.

Cili filozof arab beri perkthimin e veprave te Aristotelit: Al Furabi

Ne cilin shekull filloi filozofia e K.se Re dhe ku: XV-XVI ne Ev.perendimore.

Fjala renesance rrjedh prej gjuhes ^{FRËNÇË} fringe dhe cka do te thot ripertritje-rilindje.

Leonardo Davinci vecanerisht e cmoi matematiken dhe thoshte: cdo sek sa eshte e sakte per aq sa me teper te aplikohet matematika.

Cila eshte teza e njohur e N.Kopernikut te cilen e shkroi ne vepren e tij te njohur: mbi rreg. E trupave qiellor: dielli gjindet ne qender te botes dhe ne forme te rretheve dhe udhtimeve rrethore levizin planetet.

Galile Galileu zbuloi ligjin e renjes se lire dhe vuri bazat e fizikes dhe dinamikes.

Cila eshte vepra me e njohur politico juridike e N.Makiavellit: Sundimtari.

Cila eshte formula e njohur e Makiavellit: qellimi e arsyeton mjetin (Makiavelizem).

Cka duhet te jete sundimtari sipas Makiavellit: gjysem luan dhe gjysem dhelpër, trim dhe dinak ne te njejten kohe.

Cilen menyre te sundimit e pelqente Makiavelli: menyren luanore.

Si e quajti Xh.Bruno pjesezat deri ne pakufi te vogla e te gjithesise monada dhe gjysme ne teresi e quajti si: monada e monadave.

Cila eshte vepra kryesore e Francis Bekonit: ORGANONI I RI

Sa lloje idolesh dallon F.Bekoni dhe cilat jane ato: I fisit, shpelles, tregut dhe teatrit.

Cila eshte vepra me e njohur e Tomas Hobsit: LEVIATANI

Tomas Hobsi mendon se sejcili ka te drejte ne gjithcka e ai erdhi deri ne ate gjendje, cila eshte ajo: njeriu per njeriun eshte ujk gjegjesisht deri te: lufta e te gjithëve kunder te gjithëve.

Me cka e identifikon Hobsi shtetin e cili lindi si organ nga mareveshja e njerzeve: Leviatani (perbindshmi biblik).

Cka thote Xhon Lloku ne momentin e lindjes se tij femija eshte: cop letet e bardhe e pashkruar Tabularasa.

Cka thote Lloku duke e perseritur formulen e njohur sensualiste: asgje nuk ka me asryen tone qe me pare te mos kete kaluar ne shqisat tona.

Sa lloje idesh dallon Xh.Lloku dhe cilat jane ato: te thjeshta dhe te perbera.

Cila eshte maksima e njohur e Xhorxh Berklit: te jesh do te thote te jesh I perceptuar „ esse est percipi”.

Cka do te thote solipsizmi sipas Berklit: lat. Solos –vete dhe ipse- I vetem.

R.Dekarti thote se burimi I njohjes eshte arsya qe rrjedh nga gjuha lat. Qe d m th: ratio-arsye.

Cila eshte formula e njohur e R.Dekartit: une dyshoj, une mendoj, pra une jam „cogito ergo sum”.

Cfare eshte filozofia e Dekartit DUALISTE dhe ne sa realitete themelore shendrohet: shtrirja dhe mendimi.

Cila eshte kryevepra e Dekartit: Diskutime per metoden.

David Hjumi te gjitha sendet e mendjes se njeriut I ndane ne raporte te: ideve dhe te fakteve.

Qendrimi perfundimtar I Hjumit eshte: agnostile dhe skeptike.

Per dallim nga Dekarti I cili eshte dualist Spinoza eshte monist.

Sipas Spinozes substance e pafundme dhe e gjithembarshme dhe te cilen nuk mund ta zhduke askush eshte: zoti.

Cka do te thote sipas Spinozes cauza sui: shkaku I vetevetes.

Sa lloje njohjesh dallon Spinoza: ndyjore racionale dhe intuitive.

Cili ishte qellimi I fundit I Spinozes: te arrije dashurine intelektuale ndaj zotit.

Cila eshte forma me e mire e organizimit shteteror sipas Spinozes: demokracia, sepse me se mire I mbron te drejtat dhe lirine e njeriut.

Cila eshte vepra kryesore e Lajbnicit: Monodologjia.

Lajbnici vendosi nje hierarki te monadave dhe ato I ndajti ne tri grupe te cilat jane: jetes, shpirtit, dhe mendjes.

Monada e monadave sipas Lajbnicit eshte: Zoti.

Lajbnici iu kundervye si: dualizmit te Dekartit por edhe monizmit te Spinozes.

Ne cilin shek. U shfaq Iluminizmi dhe ne cilet vende: 17-18 europa Angli, Francë, pewrendimore Holandë, Gjermani, Itali

Shkallen me te larte te zhvillimit Iluminizmi e arriti ne France ne shek. XVIII prandaj ky shek. Quhet : shek.i vjeve

Si quhet shkolla e filozofise te cilin e themeloi Aristoteli ne vitin 335 p.e.r ne Athine: Liceu i Aristotelit.

Diogjen Learti thoshte se me teper e donte te verteten se sa mesuesin e tij lidhur me kete Aristoteli thote: e du Platonin por me teper e dua te verteten.

Forma e paster sipas Aristotelit eshte zoti levizesi i pare palevizshem sepse: cdo gje e ve ne levizje kurse vet eshte i palevizshem.

Ne vepren Etika e Nikohmahut Aristoteli thote: se e mira me e larte qe njeriu mund ta arrij eshte: lumturia.

Numero cilat jane shkollat filozofike Heleniste me te njohura: Akademia e Platonit, Liceu, Stoike, Epikuriore dhe Skeptike.

Kur u themeluan shkollat heleniste: prej shek.IV-III p.e.r deri ne shek. VI e.r.s.

Cila eshte thenja e njohur e Antistenit per kenaqesite dhe vyrtitet: me mire te cmendesh se sa te kenaqesh.

Kur Leka I Madh i premtoi Diogjenit se do te plotesonte cdo deshire dhe e pyeti cfare deshironte si u pergjigj ai: te largohet nga dielli sepse po i pengon gjate rrezitjes.

Cdo te thote fjale Skepticizem: heqje dore-dyshim dhe cka mendonte Pironi per qellimin e jetes dhe cka eshte ajo?: qetesia shpirterore – atarkcioni.

Si quhet shkolla te cilin ne Athine e themeloi Epikuri ne vitin 307: kopshti i Epikurit dhe cka eshte qellimi I filozofise sipas tij eshte te arrihet: lumturia.

Cka thot Epikuri per jeten dhe vdekjen: deri sa te ekzistojme nuk kemi vdekje, kurse kurre arrine vdekja atehere ne nuk jemi.

Kush eshte themelues I Stoicizmit nga cilet fjale rrjedh dhe cka do te thote: Zenoi stoa—porkile qe d m th. Salla e larme.

Stoiket filozofine e krahasonin me vezen dhe thonin se fizika eshte levozhga logjika eshte te bardhet e vezes dhe etika eshte te kuqet e vezes.

Stoiket kur e krahasojne filozofine me nje kopsht atehere drunjet paraqesin Fiziken gardhi Logjiken dhe frutat paraqesin Etiken.

Cka do te thote Ideali I te urtit sipas Stoikeve qe eshte: qetesia shpirterore – atarkcioni.

Kush i botoi 54 ligjeratat e Platonit Portiriu dhe I ndau ne : 6 eneada.

Me cilat keshilla Muahmedi I udhezoi muslimanet gjate kohes se Haxhit: haxhi lamtumires dhe keshillat lamtumirese.

Ne cilen moshe vdes Muhamedi dhe ku: 63 vjec ne Medine.

Cka do te thote ne gj. Arabe fjala Islam: nenshtrimi vullneti I zotit.

Net e drejten islame kurani permban: 114 sure, kapituj prej te cilave secila perbehet prej me shum ose me pak vargjesh, ajetesh kuranore.

Ne cilen gjuhe eshte shkruar kurani dhe cfare vepre paraqet: ne gj. Arabe , veper te jashtezakonshme artistike letrare.

Per Avicene parimi I individualizmit eshte materja ndersa parimi I te pergjithshes eshte mendja.

Cila eshte vepra e njohur e Avicenes: Enciklopedia e madhe filozofike.

Al Furabi mendon se shpirti individual eshte: I pavdekshem edhe nuk ka jete pas varrit.

Sipas Avicenes njohja eshte e pamundur pa mendjen kozmike aktive por njohja gjithashtu eshte e pamundur pa njohjen shqisore.

Sipas Averosit materja as nuk eshte krijuar e as nuk zhduket.

